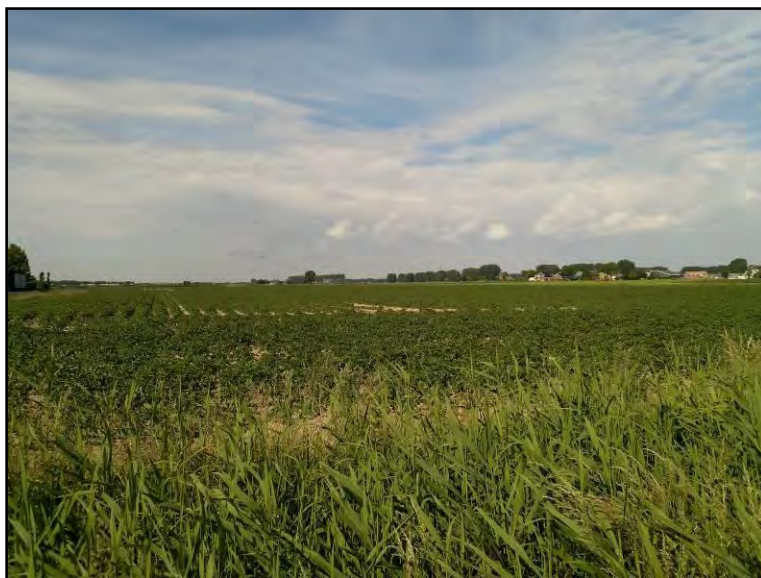

QUICKSCAN VROONSTEDE FASE II TE SINT-ANNALAND

Eindrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Rho adviseurs
Contactpersoon: Dhr. T. Koerselman
Adres: Postbus 150
3000 AD Rotterdam
Tel: 010-2018555
E-mail: thijs.koerselman@rho.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. D. Withagen

Auteur: A.J. Bik MSc.
Kwaliteitscontrole: ing. C.J.M. Groeneveld

Projectcode: RANA2274
Status: Definitief
Datum: 12-8-2022

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

De initiatiefnemer is voornemens het bestemmingsplan te wijzigen en nieuwbouw te realiseren. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

De akkers, graslanden en oppervlaktewateren kunnen dienen als leefgebied voor de rugstreeppad. De akker- en graslanden kunnen dienen als verblijfplaats voor de haas. De oevers van oppervlaktewateren en de graslanden kunnen dienen als verblijfplaats voor de waterspitsmuis. In het projectgebied kunnen algemene, provinciaal vrijgestelde amfibieën en zoogdieren aanwezig zijn. Overige, beschermde soorten worden door het ontbreken van geschikt habitat niet verwacht in het projectgebied voor te komen.

De werkzaamheden kunnen leiden tot de aantasting en vernieling van voortplantingswater en landbiotoop van de rugstreeppad. Tevens kunnen de werkzaamheden leiden tot de aantasting en vernieling van de verblijfplaatsen van de haas en de waterspitsmuis. Tijdens het broedseizoen kunnen nesten van algemene broedvogels als gevolg van de werkzaamheden worden vernield en kunnen individuen van algemene broedvogels worden gedood.

Er worden geen direct negatieve effecten op Natura 2000 en NNN-gebieden verwacht als gevolg van de geplande werkzaamheden. De geplande ontwikkelingen kunnen in de gebruiksfase leiden tot een toename in stikstofemissie in het projectgebied. Significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een AERIUS-berekening kan hierover uitsluitsel bieden.

Het is noodzakelijk aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van de haas, rugstreeppad en de waterspitsmuis uit te voeren, alvorens men met de werkzaamheden kan beginnen. Indien aanvullende onderzoeken aantonen dat het projectgebied functies voor beschermde soorten bevat en overtreding van verbodsbepalingen niet kan worden voorkomen, dient er een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

Het is aan te bevelen werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) plaats te laten vinden. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden, dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

Het is aan te bevelen om nachtelijke verlichting zo veel mogelijk te beperken om verstoring van foeragerende en passerende vleermuizen en daarmee overtreding van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming te voorkomen. Indien er additionele verlichting wordt toegepast is het wenselijk gebruikt te maken van een richtarmatuur zodat strooilicht naar de omgeving wordt voorkomen.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel.....	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	5
1.2.1	Gebiedsbescherming	5
1.2.2	Soortbescherming	6
1.2.3	Ontheffing en gedragscode	7
1.3	Leeswijzer.....	7
2	Projectgebied en ontwikkelingen	8
2.1	Projectgebied.....	8
2.2	Ontwikkelingen.....	8
3	Soortbescherming	9
3.1	Bronnenonderzoek.....	9
3.2	Habitatscan.....	9
3.2.1	Vleermuizen.....	9
3.2.2	Grondgebonden zoogdieren	9
3.2.3	Vogels	10
3.2.4	Amfibieën	10
3.2.5	Reptielen	10
3.2.6	Vissen	11
3.2.7	Ongewervelden.....	11
3.2.8	Vaatplanten	11
3.2.9	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	11
3.3	Effecten	11
3.3.1	Effecten ontwikkelingen.....	11
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	12
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied.....	12
3.4.2	Mitigerende maatregelen.....	12
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming.....	13
4	Gebiedsbescherming	14
4.1	Effecten	14
5	Conclusies en aanbevelingen	16
5.1	Conclusies	16
5.2	Aanbevelingen	16
6	Literatuur	17
	Bijlage 1: Foto-impressie.....	18
	Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten.....	19

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De initiatiefnemer is voornemens het bestemmingsplan te wijzigen en nieuwbouw te realiseren. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er zorg voor te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen. Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in het NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

1.2.3 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in Sint-Annaland in de gemeente Tholen in kilometerhok: X: 65/ Y: 401 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied bestaat uit akker- en grasland. Het projectgebied wordt deels begrensd door oppervlaktewater in de vorm van sloten. Ten oosten van het projectgebied is een woonwijk van Sint-Annaland gelegen. Aan de noordelijke zijde is de Bethelkerk gelegen. Ten westen van het projectgebied is akkerland aanwezig. Ten zuiden van het projectgebied is de Zoetwaterweg gelegen.

Het projectgebied wordt doorkruist door een sloot. Aan de noordoostelijke grens is een bosschage aanwezig. Groenblijvend struweel is te vinden aan de noordelijke zijde van het projectgebied. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

In het projectgebied worden circa honderd woningen gerealiseerd. Hiervoor dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. De te bouwen woningen zullen een woonwijk gaan vormen op de huidige, braakliggende akkergrond.

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de bredere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening vrijstellingen soorten' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Zeeland zijn middels artikel 6.21 van de "Omgevingsverordening Zeeland 2018" soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met de aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 31 mei 2022 en is uitgevoerd door A.J. Bik MSc. De weersomstandigheden tijdens de habitatscan waren droog en half bewolkt met een temperatuur van 14 graden Celsius en een windkracht van 2 Beaufort.

3.2.1 VLEERMUIZEN

In de omgeving van het projectgebied zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis bekend voor te komen.

In het projectgebied zijn tijdens de habitatscan geen bomen en geschikte boomholtes voor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen vastgesteld. Tevens is in het projectgebied geen bebouwing aanwezig. Derhalve worden verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten in het projectgebied voor te komen.

De in het projectgebied gelegen oppervlaktewateren en oevervegetatie maken mogelijk als structuur onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. In de directe omgeving van het projectgebied bevinden zich meerdere structuren zoals bebouwing, groenstructuren en oppervlaktewateren welke een alternatieve vliegroute bieden voor vleermuizen.

De groenstructuren in het projectgebied kunnen mogelijk dienen als foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving van het projectgebied bevinden zich meerdere vergelijkbare en optimalere structuren zoals akkers, graslanden, tuinen en bosschages die geschikt zijn als alternatief foerageergebied voor vleermuizen.

3.2.2 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

In de omgeving van het projectgebied zijn de bever, bunzing, haas, konijn, waterspitsmuis en de wezel bekend voor te komen.

De bever komt voor in waterrijke gebieden zoals beken, meren, moerassen en rivieren. In het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig. Derhalve wordt de bever niet verwacht in het projectgebied voor te komen.

In de omgeving van het projectgebied zijn de kleine marterachtigen de bunzing, hermelijn en de wezel bekend voor te komen. De bunzing, hermelijn en de wezel komen voor in cultuurlandschappen, akkers, bosranden, graslanden en duinen. De kleine marterachtigen zijn afhankelijk van voldoende dekking en voedselaanbod en eten onder andere woelmuizen, muizen, ratten en vogels. Binnen het projectgebied bevinden zich geen holtes en dicht struweel die verblijfplaatsen kunnen bieden aan de kleine marterachtigen.

In de omgeving van het projectgebied is de haas bekend voor te komen. De haas komt voor in graslanden, akkers, open bossen en in kwelders. In het projectgebied is geschikt habitat aanwezig in de vorm van akkers en bosschages. Tijdens de habitatscan is de haas in het projectgebied waargenomen. Derhalve kunnen verblijfplaatsen van de haas niet worden uitgesloten in het projectgebied voor te komen.

In de omgeving van het projectgebied is het konijn bekend voor te komen. In het projectgebied zijn gras- en akkerlanden aanwezig die geschikte verblijfplaatsen bieden voor het konijn. Tijdens de habitatscan zijn geen burchten van het konijn aangetroffen. Derhalve worden verblijfplaatsen van het konijn uitgesloten in het projectgebied voor te komen.

De waterspitsmuis komt voornamelijk voor bij watergangen met ontwikkelde water- en oevervegetatie. In het projectgebied is geschikt habitat aanwezig in de vorm van sloten met ontwikkelde water- en oevervegetatie. Derhalve kan de waterspitsmuis niet worden uitgesloten in het projectgebied voor te komen.

In het projectgebied kunnen algemene, provinciaal vrijgestelde zoogdieren zoals de bosmuis en de egel voorkomen.

3.2.3 VOGELS

In de omgeving van het projectgebied zijn de gierzwaluw en de huismus bekend voor te komen. Nestlocaties van de gierzwaluw en de huismus bevinden zich in en bij bebouwing. In het projectgebied is geen bebouwing aanwezig. Langs de randen van het projectgebied is groenblijvend struweel aanwezig welke mogelijk essentieel leefgebied voor de huismus kan vormen. In de directe omgeving zijn alternatieven aanwezig in de vorm van hagen, tuinen en struweel welke leefgebied voor de huismus kunnen vormen. Essentieel leefgebied voor de huismus en nestlocaties voor de gierzwaluw en de huismus worden niet verwacht in het projectgebied voor te komen.

In de omgeving van het projectgebied kunnen de boomvalk, buizerd, ransuil en de sperwer verwacht worden voor te komen. Tijdens de habitatscan zijn geen potentieel jaarrond beschermde nesten in bomen aangetroffen in het projectgebied. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de boomvalk, buizerd, ransuil en de sperwer wordt niet verwacht.

In het projectgebied kunnen nestlocaties van algemene broedvogels voorkomen. Soorten uit categorie 5 van de aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten (RVO, 2009) kunnen mogelijk binnen de invloedssfeer van het projectgebied tot broeden overgaan. De te verwachten soorten zijn de ekster, spreeuw en zwarte kraai.

3.2.4 AMFIBIEËN

In de omgeving van het projectgebied is de rugstreeppad bekend voor te komen. De rugstreeppad komt hoofdzakelijk voor in laag begroeide terreinen met een vergraafbare bodem zoals braakliggende bouwterreinen, zand- en kleiafgravingen, duinen en uiterwaarden. Tevens komt de soort voor in vennen bij heidegebieden en sloten in akker- en graslandgebieden. In het projectgebied is geschikt landhabitat aanwezig met een vergraafbare bodem. Het projectgebied biedt tevens voortplantingswater voor de rugstreeppad in de vorm sloten. Derhalve kan de rugstreeppad niet worden uitgesloten in het projectgebied voor te komen.

In het projectgebied kunnen algemene, vrijgestelde amfibieën voorkomen, zoals de bruine kikker en de gewone pad.

3.2.5 REPTIELEN

In de omgeving van het projectgebied is de muurhagedis bekend voor te komen. De muurhagedis komt hoofdzakelijk voor op warme stenige plekken zoals muren. Daarbij komen ze soms voor in rivierdalen of rond spoortrajecten. In Nederland komt de muurhagedis van nature alleen in Maastricht voor. In het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig. Derhalve wordt de muurhagedis niet verwacht in het projectgebied voor te komen.

3.2.6 VISSEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde vissen bekend voor te komen. Het bekende verspreidingsgebied van beschermde vissoorten bevindt zich niet in de omgeving van het projectgebied. Beschermde vissoorten worden niet verwacht in het projectgebied voor te komen.

3.2.7 ONGEWERVELDEN

De onderzochte groep ongewervelden bestaat onder andere uit vlinders, libellen en weekdieren. In de omgeving van het projectgebied is de teunisbloempijlstaart bekend voor te komen. De teunisbloempijlstaart heeft als waardplanten het wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en de grote kattenstaart. Het habitat van de teunisbloempijlstaart bestaat uit bosranden, vochtige loofbossen en warme open plekken. De soort komt voornamelijk voor in Limburg en breidt zich langzaam uit naar het noorden. In het projectgebied is geen geschikt habitat voor de waardplanten en de teunisbloempijlstaart aanwezig. Derhalve wordt de teunisbloempijlstaart niet verwacht in het projectgebied voor te komen.

3.2.8 VAATPLANTEN

In de omgeving van het projectgebied is de bokkenorchis bekend voor te komen. Bokkenorchis groeit op zonnige tot half beschaduwde plaatsen op voedselarme, kalkrijke gronden. Groeiplaatsen van de bokkenorchis betreffen voornamelijk graslanden in duinen en dijkhellingsen. In Nederland is de soort voornamelijk verspreid over het duingebied in de provincies Noord-Holland, Zeeland en Zuid-Holland. In het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig. Derhalve wordt de bokkenorchis niet verwacht in het projectgebied voor te komen. Tevens zijn de bokkenorchis en overige, beschermde vaatplanten niet in het projectgebied waargenomen tijdens de habitatscan.

3.2.9 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van de aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Algemene broedvogels	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Akkers, groenstructuren
Rugstreeppad	Voortplantingsbiotoop Landbiotoop	Artikel 3.5 (HR IV & Bern II)	Oppervlaktewater Akkers
Haas	Verblijfplaatsen	Artikel 3.10 (Wnb bijlage A)	Akkers, grasland
Waterspitsmuis	Verblijfplaatsen	Artikel 3.10 (Wnb bijlage A)	Oppervlaktewateren, oevers
Algemene amfibieën en zoogdieren*	Leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb bijlage B)	Akkers, grasland

* = Vrijgesteld, echter geldt altijd de Zorgplicht (artikel 1.11).

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2. Daarnaast zijn de beschermde soorten en functies beschreven waar geen effecten op worden verwacht bij uitvoering van de werkzaamheden.

Geen effecten

In het projectgebied bevinden zich mogelijk foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen. In de directe omgeving van het projectgebied bevinden zich soortgelijke groenstructuren en lijnvormige elementen welke alternatief foerageergebied en vliegroutes kunnen bieden. Het projectgebied bevat derhalve geen essentiële foerageergebieden en vliegroutes.

Langs de randen van het projectgebied bevindt zich groenblijvend struweel welke mogelijk onderdeel is van het functioneel leefgebied van de huismus. Echter bevinden zich in de omgeving groenstructuren welke alternatief functioneel leefgebied kunnen bieden. Essentieel leefgebied van de huismus wordt niet verwacht binnen het projectgebied voor te komen.

Tijdelijke effecten

Wanneer er tijdens de uitvoering van de werkzaamheden gebruik wordt gemaakt van additionele nachtelijke verlichting in het actieve seizoen (april – oktober) van vleermuizen, kunnen foeragerende en passerende vleermuizen worden verstoord.

Permanente effecten

Permanente effecten op beschermde natuur als gevolg van de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten. Als gevolg van de geplande werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van de haas en de waterspitsmuis worden vernield. Mogelijk aanwezige individuen van de haas en de waterspitsmuis kunnen worden gedood.

Als gevolg van de geplande werkzaamheden kan het voortplantings- en leefgebied van de rugstreeppad worden vernield. Individuen van de rugstreeppad kunnen worden gedood.

Wanneer de geplande werkzaamheden binnen het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) plaatsvinden kunnen broedgevallen van vogels worden verstoord, nesten worden vernield en individuen worden gedood.

Tijdens het verwijderen van groen kunnen mogelijk algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Broedvogels	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Rugstreeppad	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4
Haas	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10 (Wnb bijlage A) Lid 1, sub A Artikel 3.10 (Wnb bijlage A) Lid 1, sub B
Waterspitsmuis	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10 (Wnb bijlage A) Lid 1, sub A Artikel 3.10 (Wnb bijlage A) Lid 1, sub B
Algemene amfibieën en zoogdieren	Opzettelijk doden	Artikel 1.11 (Zorgplicht)

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor beschermde amfibieën, broedvogels en zoogdieren. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar vaste rust- en verblijfplaatsen van de haas, waterspitsmuis en de rugstreeppad.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen.

- Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van de haas en de waterspitsmuis aanwezig binnen het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Er is mogelijk voortplantingswater en geschikt landbiotoop van de rugstreeppad aanwezig in het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van de rugstreeppad zullen (indien individuen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.

- Om de plannen voor het projectgebied te realiseren worden groenstructuren verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van groenstructuren buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart - augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden, dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecoloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.
- De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand niet worden uitgesloten. Uit aanvullende onderzoeken zal moeten blijken of er beschermde functies of dieren in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor beschermde soorten en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4 GEBIEDSBESCHERMING

Binnen het projectgebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 1 kilometer van het projectgebied en betreft de Oosterschelde (afbeelding 2). Op circa 650 meter van het projectgebied ligt een gedeelte van het NNN. Dit betreft een ecologische verbindingszone (afbeelding 3).

Afbeelding 2: Projectgebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied (Provincie Zeeland)

Afbeelding 3: Projectgebied ten opzichte van NNN gebied (Provincie Zeeland)

4.1 EFFECTEN

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van beschermde natuurgebieden. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en delen van het NNN bevinden zich op voldoende afstand van het projectgebied om directe effecten uit te sluiten.

Indirecte negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op Natura 2000-gebieden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. In artikel 2.9a van de Wet natuurbescherming is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000-vergunningsplicht voor de gevolgen van de stikstofdepositie door activiteiten van de bouwsector. De gevolgen van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden die wordt veroorzaakt door aangewezen activiteiten (o.a. bouwen, slopen, vernieuwen, veranderen en vergroten) van de bouwsector worden buiten beschouwing gelaten. Voor de realisatiefase is derhalve geen vergunning benodigd.

De nieuwbouw in het projectgebied kan tijdens de gebruiksfase mogelijk leiden tot een toename in stikstofemissie door een toename van verkeersbewegingen. Het is derhalve op voorhand niet uit te sluiten dat de geplande ontwikkelingen zullen leiden tot een toename in stikstofdepositie in nabijgelegen stikstofgevoelige habitattypen. Significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen in Natura 2000-gebieden die worden veroorzaakt als gevolg van de geplande werkzaamheden kunnen derhalve niet op voorhand worden uitgesloten. Een AERIUS-berekening kan hierover uitsluitsel bieden.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 CONCLUSIES

De akker- en graslanden en het oppervlaktewater in het projectgebied kunnen dienen als leefgebied voor de rugstreeppad. De akker- en graslanden kunnen dienen als verblijfplaats voor de haas. De oevers van het oppervlaktewater en de graslanden kunnen dienen als verblijfplaats voor de waterspitsmuis.

De geplande werkzaamheden kunnen leiden tot de aantasting en vernieling van voortplantingswater en landbiotoop van de rugstreeppad. Tevens kunnen de geplande werkzaamheden leiden tot de aantasting en vernieling van vaste rust- en verblijfplaatsen van de haas en de waterspitsmuis. Individuen van de haas, rugstreeppad en de waterspitsmuis kunnen worden gedood.

Nesten van algemene broedvogels kunnen als gevolg van de werkzaamheden worden vernield en individuen van algemene broedvogels kunnen worden verstoord en gedood. In het projectgebied kunnen mogelijk algemene, provinciaal vrijgestelde amfibieën en zoogdieren aanwezig zijn. Overige beschermde soorten worden door het ontbreken van geschikt habitat niet verwacht in het projectgebied voor te komen.

Er worden geen direct negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en NNN-gebieden verwacht als gevolg van de geplande werkzaamheden. Indirecte negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen als gevolg van de geplande werkzaamheden niet op voorhand worden uitgesloten. De geplande ontwikkelingen kunnen in de gebruiksfase leiden tot een toename in stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een AERIUS-berekening kan hierover uitsluitsel bieden.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet noodzakelijk.

5.2 AANBEVELINGEN

De geplande werkzaamheden kunnen leiden tot de aantasting van beschermde functies van amfibieën, broedvogels en zoogdieren. Of en waar deze zich bevinden is onbekend. Derhalve is aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van de haas, waterspitsmuis en de rugstreeppad nodig alvorens men met de geplande werkzaamheden kan beginnen. In tabel 3 zijn de uit te voeren onderzoeken en onderzoeksperiodes weergegeven. Indien de aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies voor beschermde soorten bevat en aantasting niet kan worden voorkomen, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

Tabel 3: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoeksperiode
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	maart – augustus
Haas	Verblijfplaatsen	maart – september
Rugstreeppad	Voortplantingsbiotoop Landbiotoop	april – augustus
Waterspitsmuis	Verblijfplaatsen	augustus – oktober

Het is aan te bevelen werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) plaats te laten vinden. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden, dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecoloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

Het is aan te bevelen om nachtelijke verlichting zo veel mogelijk te beperken om verstoring van foeragerende en passerende vleermuizen en daarmee overtreding van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming te voorkomen. Indien er additionele verlichting wordt toegepast is het wenselijk gebruikt te maken van een richtarmatuur zodat strooilicht naar de omgeving wordt voorkomen.

6 LITERATUUR

BIJ12 (2017) Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument huismus, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, (2011) Vleermuizen, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn.

Netwerk Groene Bureaus (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020) Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Internet

NDFF

www.gbif.org

www.kaarten.zeeland.nl/map/natura2000

www.kaarten.zeeland.nl/map/natuur_landschap

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

ww.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in de directe omgeving van het projectgebied

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 1km
Amfibieën	meerkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	rugstreeppad	HR IV & Bern II	< 1km
Ongewervelden	teunisbloempijlstaart	HR IV & Bern II	< 3km
Reptielen	muurhagedis	HR IV & Bern II	< 3km
Vaatplanten	bokkenorchis	Wnb B	< 3km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 1km*
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	watervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vogels	boerenwaluw	Cat. 5	< 3km
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 3km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 3km
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 3km
Vogels	ekster	Cat. 5	< 1km
Vogels	gierzwaluw	Cat. 2.	< 5km
Vogels	huismus	Cat. 2	< 1km
Vogels	huiswaluw	Cat. 5	< 1km
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 1km
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 1km
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 3km
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 3km
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 1km
Vogels	torenvalk	Cat. 5	< 1km
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 1km
Zoogdieren	aardmuis ¹	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	bever	HR IV	< 3km
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	bunzing	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	dwergmuis ¹	Wnb A	< 3km
Zoogdieren	dwergspitsmuis ¹	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 3km
Zoogdieren	haas	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	hermelijn	Wnb A	< 3km
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	konijn	Wnb A	< 3km
Zoogdieren	ree ¹	Wnb A	< 3km
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	vos ¹	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	waterspitsmuis	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	wezel	Wnb A	< 3km
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 1km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O.Logisch B.V.

¹ = Vrijstelling door de provincie Zeeland in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.